

www.competencemap.bg

Европейски съюз

Оперативна програма
"Развитие на човешките ресурси" 2007-2013

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

www.bia-bg.com

Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони“. Проектът се осъществява от Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд и Р България, по договор № BG051P0001-2.1.06. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Агенция по заетостта.

ПРЕГЛЕД НА ПЕЧАТА - 15.08.2011 Г.

Изготвил: Пресцентър на БСК, тел. 02 932 09 28, e-mail: pr@bia-bg.com

Заглавие: **ПЕНСИОННАТА СИСТЕМА Е НАЙ-ГОЛЕМИЯТ ДУШМАНИН НА НАРОДА**

Медия: **Cera**

Помощ

Мъж се договорил със съсед да му помогне за цепене на дървата срещу кубик от тях, но така и не ги получил. Комшийските спорове рядко се решават далеч от оградата, но в случая човекът решил тъкмо обратното и отнесъл проблема си на най-високо място - в парламентарната комисия по правата на човека, вероизповеданията, жалбите и петициите на гражданите. Въпреки изчерпателното име комисията не приема оплаквания за щяло и нещяло, особено когато несправедливостта е сторена преди 20 години.

От архивите на комисията е видно, че в крайна сметка и народното представителство си има граници. И в тях, уви, не попада българин, нахапан от кучета, който иска собственикът да го възмезди, защото след падането си счупил ръката, от стреса получил диабет и 5 месеца плащал да го гледат у дома. Жалбите и петициите трябва да поставят въпроси от обществено значение или да водят до усъвършенстване на законодателството, пише в правилника на комисията.

"Хората си мислят, че можем да решим всеки проблем, дори да отменяме съдебни присъди", твърди шефът на комисията, депутатът от "Синята коалиция" Йордан Бакалов. От края на септември 2009 г., когато комисията започва да действа в рамките на 41-вото Народно събрание, до края на 2010 г. са постъпили над 1500 жалби и петиции и още около 500 устни. За 2010 г. са организирани и 35 приемни, които са всеки работен за парламента вторник от 11 до 13 ч., и през тях са минали над 250 души, докладват народните представители.

Въпреки високата трибуна депутатите често са бомбардирани с оплаквания от междусъседски войни. Мъж се жалва от община, която гони семейството му от общинско жилище. Но от оплакването става ясно, че семейството много повече страда от съседката "връзкарка", която работи в общината и набързо успяла да купи от нея жилището си, нищо че имала два други имота. Според жалбоподателя го наказват заради опозиционните му политически пристрастия. Подобна жалба би могла да се разгледа, ако се прецени, че има сигнал за лошо управление, в случая на общинско имущество. Жалба за несправедливо прибрани 2 лв. обаче трудно ще прикове депутатското внимание, пък ако ще да е подадена три пъти. "Накрая ми се искаше

аз да му пратя двата лева

и да се реши проблемът", усмихва се Бакалов.

Какъвто и да е случаят, от комисията отговарят - защо не могат да направят нищо или какво правят по проблема на човека. Всъщност обаче основно се настоява за отговори от компетентните

институции, които трябва да решат частния случай или да предложат законодателни промени. "Администрацията сякаш си научи задълженията и вече пращат по-често отговори, но при предишното правителство беше страшно. Изобщо не поглеждаха нашите запитвания. Налагаше се да привиквам министри за изслушване, да се караме, дори съм гонил представители на министерства", казва Йордан Бакалов. Но и сега са разпратени над 150 напомнящи писма към ведомства, забравили да отговорят.

От дейността на комисията личи, че българите най-много се жалят от социалната ни система (390 жалби), монополистите - ЕРП-тата, топлоенергия и вода (358 жалби) и съдебните органи, прокурори и нотариуси (340). Болната тема за падане на тавана на пенсиите, който сега е 35% от максималния осигурителен доход или 700 лв., тормози най-много пенсионерите, въпреки че засяга едва около 44 000 от тях, но пък сред най-интелигентните. Че техните гласове са останали нечути личи по пенсионната реформа - ГЕРБ задържа тавана на пенсиите за още две години с класическото оправдание "икономическа криза" и сега вместо от 2010 г., той трябва да падне от началото на 2012 г. Комисията е залята и от жалби на пенсионери с минимална пенсия от 136 лв., които твърдят, че не могат да задоволят минималните си потребности от храна, лекарства и отопление. Близо половин милион българи вземат такава пенсия.

Деца от домове се жалват, че след като ги напуснат, нямат никаква подкрепа от държавата, за да си стъпят на краката. И това, въпреки че от 2000 г. има специална национална програма за подпомагане адаптирането на тези деца. Тя явно не работи, отчитат от комисията по петициите и жалбите на гражданите.

Естествено, хората търсят от парламента и работа, доходи, съдействие всякакво. Само че

някои го правят на ухо,

а други съвсем по реда - пак пред ресорната комисия. Масово се жалват и срещу жилищната политика на държавата, насочена към бездомните и крайно нуждаещите се. Но шанс този проблем да се реши няма, тъй като при запитвания на депутатите към общините обичайният отговор е, че нито има предвидени пари, нито има откъде да дойдат за осигуряване на жилища на крайнонуждаещите се. "Все пак след лични разговори на много хора успяваме да уредим жилища. Голям проблем имаше с апартаментите на БДЖ преди време и тогава успяхме да помогнем на много жепейци да си ги закупят", разказва Бакалов. В много случаи депутатите са помогнали и за осигуряване на личен или социален асистент на хора с увреждания, които са били отхвърлени от системата.

Традиционна болка за споделяне пред Народното събрание са и непреходните лихвоточки. "На тези хора обаче не можем да помогнем, защото става въпрос за лично желание на правителството и за финанси. Можем само да пишем до МС", признава Йордан Бакалов. Родителските войни за неплатени издръжки също търсят решение в парламента. Като анализират големия брой оплаквания в социалната сфера, депутатите от комисията по жалбите смятат, че организацията на социалното подпомагане у нас е доста неефективна, хората не получават точно подкрепата, от която се нуждаят, и нямат никаква информация за социалните услуги на територията на своята община.

Сигнали със съмнения за корупция сред правораздавателните органи са също съществена част от кореспонденцията на комисията. Хората смятат, че прокурорите са подкупени, когато откажат да извършат проверки по сигнали, че се прикриват измами чрез съдебни решения, най-често имотни, на базата на фалшиви свидетелски показания, че съдът прикрива полицейски произволи.

Другото голямо зло са топлофикациите. Следват жалбите от ЕРП-тата и ВиК дружествата, мобилните оператори и големите търговски вериги. Оплакванията са основно от непрекъснатото

увеличаване на енергийните услуги и ниското им качество,

надписаните и некоректни сметки

От комисията отчитат, че всъщност няма ефективна държавна защита на правата на потребителите от монополите, а отговорите от институциите са формални и в защита на дружествата. "Хората масово се оплакват например от задължението на всеки 5 години да им се проверяват водомерите. Това е само изваждане на 70-80 лв. от джобовете им. Питане имах по този въпрос, регионалният министър Росен Плевнелиев обеща да се оправи проблемът, това изискване да се отмени, но досега нищо не е направено", обяснява Йордан Бакалов. Тези дни стана ясно, че промяна в закона все пак се подготвя - водомерите ще се проверяват на 7 вместо на 5 години, понеже хората масово не спазват срока.

Основен проблем при банките пък са неадекватно високите преводни такси за дребни суми. При това услугите им се ползват по задължение от коректните данъкоплатци заради договори с държавни институции, смятат депутатите. В здравеопазването оплакванията са до болка познати - липса на лекарства, особено за онкоболните и на болните с редки заболявания, липса на достъп до медицинска помощ най-вече заради въведените лимити на лечебните заведения. Въпреки констатацията на депутатите, че така се нарушават правата на пациентите и по този начин се създава неравнопоставеност на здравноосигурените лица и се ограничава правото на свободен избор, средствата за болниците продължават да се ограничават. От здравното министерство пък оправдават бавенето на лекарствата с тръжните процедури, а решение отникъде не идва.

Заглавие: **СКОК НА ЗАПЛАТИТЕ ЩЕ ВДИГНЕ И ПЕНСИИТЕ**

Медия: **Стандарт**

Пестим 30 млн. от фалшиви болнични и декларации със задна дата, казва Христина Митрева
Вдигането на осигурителната вноска с 1,8% и на осигурителните прагове от началото на годината не носят до момента очаквания ръст на осигурителните приходи. Вместо очакваните 110 млн. лв. повече приходи от осигуровки през първото тримесечие на годината в Държавното обществено осигуряване се влезли само 30 млн. лв. повече. Защо се получава това разминаване и може ли то да се отрази на ръста на пенсиите попитахме управителя на НОИ Христина Митрева.

Фото Емона Цончева

- Госпожо Митрева, защо се получава такова разминаване на очаквани приходи от осигуровки и реално събрани?

- Разминаването се дължи до известна степен на това, че при разработване на бюджета за 2011 г. не се стъпи на очакваното изпълнение, а върху плана за 2010 г. Още в средата на миналата година се очакваше неизпълнение на приходите от осигурителни вноски с около 200 млн. лв., но не се извърши актуализиране на бюджета на Държавното обществено осигуряване. Ако имаше такава актуализация, за 2011 г. щяха да бъдат заложили около 180-200 млн. лв. по-малко приходи от осигуровки. Тръгнахме от нереална база - нещо, което НОИ винаги съвсем отговорно е посочвал. И наистина има основание НАП да реагират за тези параметри, тъй като те отговарят за събирането на осигурителните вноски. Като експерт винаги съм смятала, че колкото по-обективни са показателите, толкова по-изпълними са те, и че няма смисъл да си зариваме главата в пясъка и да

казваме, че всичко е добре.

- Преди седмица шефът на НАП Красимир Стефанов отправи забележка, че вместо данъчната агенция да прави разчетите за приходите от осигуровки те се налагат от НОИ и министерството на труда и това води до неизпълнение.

- От години практиката е приходите да се изработват на базата на макрорамката, която е на финансовото министерство. По нея работят и колегите от НАП в частта на данъците, социалните и здравните вноски. Всичко това, когато се разработи, се съгласува с НОИ. Ние подаваме данните само за осигурените лица и за средния осигурителен доход, като по-скоро за осигурените, работещи на пълно и на непълно работно време. Не е коректно да се твърди, че НОИ и министерството на труда налагат размера на приходите от осигуровки. Проблемът идва от това, че средносрочната тригодишна прогноза се прави в края на юли, а бюджетът за следващата година трябва да е готов до края на септември, когато се уточняват и разходните тавани за всички министерства. След тази дата, каквито и да са разчетите за неизпълнение на приходите от предишната година, не се прави корекция в проектобюджета за следващата година. През 2009 и 2010 г., когато бюджетите се гледаха във водещите комисии, и ние, и НАП посочихме, че се залагат нереални приходи. За 2012 г. обаче този механизъм ще се промени. Ще се стъпи на очакваното изпълнение, а не на плана. Т.е. ако тази година има неизпълнение на приходите, това ще бъде отчетено за 2012 г. Вече имахме среща с финансовото министерство и с НАП и се уточнихме.

- Т.е. неизпълнението на приходите от осигуровки не идва от по-лоша събираемост и повече сива икономика, а от нереални планове?

- Мога да кажа, че НАП съвместно с НОИ и Главната инспекция по труда полагат сериозни усилия да се подобри събираемостта. Контролът е изключително засилен. Намаля и броят на злоупотребите с болнични листове. За първото тримесечие броят на изплатените обезщетения за болест са с 32,5% по-малко от същия период на миналата година. Не се забелязва увеличаване на средния размер на паричните обезщетения за бременност и раждане - тенденция, която миналата година беше много влошена. Това показва, че увеличеният от 12 на 18 месеца период за изчисляване на паричните обезщетения има ефект. От друга страна, действията и законната забрана работодателите да регистрират трудови договори със задна дата до 12 месеца и така да сменят базата. А и разбраха, че ги контролираме и че много бързо можем да разкрием злоупотребите.

- Смятате ли, че засиленият контрол и законовите промени, които затварят кранчето за неправомерно ползване на обезщетения, ще компенсират до края на годината неизпълнението на приходите от осигуровки?

- Трудно ми е да кажа. На някои от законодателните мерки тепърва ще видим ефекта. Много се разчита на промяната в Данъчноосигурителния процесуален кодекс, свързана със събирането на осигурителни вноски по аналог, така както е при данъците. Рано е обаче да се отчете ефектът. Освен това трябва да бъдат направени съответните ревизии, които да покажат, че данъците са начислявани при една основа, а осигуровките върху по-ниска основа и тогава с акт за начет работодателят да бъде задължен да внесе осигуровките върху по-високата основа. Рано е да се отчете и ефектът от съвместните ревизии на НАП, НОИ, ГИТ, здравната каса, защото има период и за доброволно погасяване или за обжалване.

- Ако неизпълнението на приходите от осигуровки се задълбочи, какво ще стане с бюджета на НОИ?

- Както други години при неизпълнение на приходите държавният бюджет ще покрие недостига. За 2011 г. е предвиден 1,390 млрд. лв. дефицит. Въпросът е, че в такива случаи НОИ може само да предприеме намаляване на разходите. И то на неправомерно направените. Миналата година

благодарение на контрола спестихме 25 млн. лв. отделно от антикризисните мерки, независимо че обезщетенията за безработица се увеличиха с 45 млн. лв. И тази година отчитаме икономия от 7,4 млн. лв. за първото тримесечие. Ако така продължава, до края на годината ще станат 30 млн. лв. Спестяваме от това, че не допускаме фалшиви болнични, намалихме способите да се променя базата за изчисляване на обезщетенията, забранихме подаване на декларации за минал период.

- Неизпълнението на приходите от осигуровки подсказва ли, че не може да се мисли за увеличаване на пенсиите през тази година или за компенсации?

- Трудно ми е да говоря от името на министрите на финансите и на труда. Ако се предприеме такава стъпка, те ще направят разчети за съответното финансиране. НОИ може да ги подпомогне с разчети колко ще струва този или онзи вариант. Но според мен увеличението на един разход винаги трябва да е обвързано със съответен приход, за да не се увеличава дефицитът. И още - не може да има увеличение на пенсии без съответно увеличение на доходите, защото ниските доходи генерират ниски пенсии. Фокусът трябва да бъде на входа - заетостта и доходите. По-високата заетост води до по-малко парични обезщетения за безработица и повече осигурителен стаж. След като увеличаваме условията за пенсиониране, трябва да осигурим заетост и доходи. Вдигането на доходите трябва да изпреварва ръста на пенсиите. А по-добрите доходи означават и по-високи обезщетения при болест. Това ще гарантира на хората възможност да си възстановят здравето, да си купят лекарства, да отидат на профилактика, да запазват работоспособността си. А не накрая да изваждаме не само пенсионери, а пълни инвалиди - хора, които се облягат на здравната система и на здравето общество. Защото някой трябва да се грижи за тях. Когато правим стратегия за пенсионната система, всичко трябва да върви заедно - доходи, заетост, грижа за възрастни хора. Ние от няколко години говорим да се въведе рискът "Дългосрочна грижа за възрастни хора", нещо което го има в много европейски държави. Може осигурителната вноска да е 1%, но да има фонд за хората, които са изпаднали в най-тежко състояние. Те няма да са на палативни грижи, няма да са в болниците, където невинаги ги приемат. Просто трябва да се създадат центрове, в които да се грижат за тях и те да живеят достойно, а не като хора от задния двор.

Мила Кисьова